

Jarl Krausing, vicedirektør og international chef, CONCITO

Sofia Said Birch, ESG Manager, AP Pension

12 September 2023

Nye krav til værdikæder risikerer at undergrave grøn omstilling og tillid i Afrika

Nye EU-krav om bæredygtighed i værdikæder er et afgørende vigtigt instrument for at sikre finansieringsstrømme til det globale syds grønne omstilling. Samtidig kan de bidrage til at opbygge de afrikanske landes tillid til Europa. Men kun hvis ny regulering, som den vi nu ser fra EU, følges op med målrettet indsats for at hjælpe landene i at leve op til krav i værdikæderne.

Uden den hjælp vil den ellers velmenende regulering kunne føre til det modsatte – nemlig en yderligere udhuling af tilliden mellem Afrika og Europa. Risikoen er også, at pengestrømmene til de afrikanske lande tørrer ud, samtidigt med at de afrikanske økonomier med stor sandsynlighed vil orientere sig yderligere mod værdikæder med rod i Kina, der ikke rummer samme krav på bæredygtighed. Uden en målrettet og understøttende indsats fra EU's side vil de nye krav dermed spille direkte ind i den geopolitiske interessevaretagelse på en uhen-sigtsmæssig måde.

Mange samtidige kriser forstærker fattigdom og sårbarhed overfor klimaforandringerne i Afrika

Opnåelsen af FNs Verdensmål og Parisaftalen på klima vil kun kunne sikres gennem en øjeblikkelig transformativ indsats på tværs af alle lande i verden¹. FN vurderer, at Covid krisen har rullet den globale bæredygtige udviklingsindsats tilbage med omkring et halvt årti² og har – sammen med tiltagende klimaekstremer og afledte effekter af krigen i Ukraine – ført til alvorlige og dybe kriser i økonomi, sundhed, energi-, vand- og fødevareforsyning, samt accelereret gælds-fælden i de afrikanske lande. EU's relation til Afrika har lidt enorm tillidskrise, og der er et stort behov for at genopbygge tillid via partnerskaber i øjenhøjde og i anerkendelsen af et sandt skæbnefællesskab.

Afledte gælds- og økonomiske kriser udfordrer afrikanske staters mulighed for at kunne investere i den klimaeffektive og bæredygtige inkluderende vækstmulighed, som er nødvendig for at stabilisere kontinentet, og som bl.a. Nicholas Stern efterspurgte på [CONCITO og Udenrigsministeriets klima og udviklingskonference](#) i juli måned, hvor han konkret vurderede et behov for investeringer på et niveau mellem 2 og 4% af verdens BNP for at opfylde globale klima og FNs udviklingsmål.

Dette skal holdes op mod de omkostninger, der er ved ikke i tide at bremse klimaforandringerne, som kan anløbe op mod 18% af verdens BNP frem mod 2050³. Allerede nu vurderes

¹ [UNEP Emission Gap Report 2022](#)

² [UN SDG Report 2022](#)

³ [Swiss Re, Cost of Climate Change, 2023](#)

det, at afrikanske lande alene har oplevet et årligt tab i BNP på 13% i perioden 1991–2010 på grund af klimaforandringer⁴.

Uden enorm privat kapital forbliver opnåelse af FNs Verdensmål og Parisaftalen en illusion

Finansieringen af en global transformativ udviklingsvej kræver kapital og målrettede investeringer på flere tusinde milliarder dollars årligt. Det skal nødvendigvis komme fra en bred suite af offentlig og privat kapital rejst fra især gældssanering, skatteopkrævning, reform af det internationale finansielle system, mobilisering af institutionelle investorer i OECD-landene, og ikke mindst mobilisering af private markedsaktører med aktiviteter og værdikæder på tværs af det globale nord og syd.

Det er vurderet, at det afrikanske kontinent har brug for investeringer på \$200 milliarder årligt frem mod 2030, hvis FNs Verdensmål skal opnås⁵. Andre undersøgelser har vurderet et investeringsbehov alene i klimatilpasning i Afrika på ca. \$440 milliarder frem mod 2030⁶. En forudsætning herfor er et uset behov for økonomiske reformer i samarbejdslandene, i verdenshandelen, i udviklingsbistanden, og i opjustering af risikoafdækningsinstrumenter for at skalere investeringsstrømme. Endeligt er en afgørende faktor en hidtil utilstrækkelig regulering af virksomheders negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer, dvs. i relation til mennesker, miljø, klima og samfund – både i " eget hus " og i virksomhedernes værdikæder.

Og det er netop i tilknytning til virksomhedernes negative indvirkninger på omverdenen, at EU's Green Deal har åbnet banen op for en række nye reguleringsinitiativer, der potentielt kan bidrage til at bygge et finansielt og markedsbaseret rammeværk, som er 'fit for purpose'. Som led heri er søsat et Sustainable Finance Framework, som skal bidrage til at integrere bæredygtighedsfaktorer på forskellige niveauer af økonomien. Formålet er at kanalisere finansiering mod de økonomiske aktiviteter, der er mest nødvendige for overgangen til et netto-nul samfund. Nøgleordene er standardisering, transparens og dokumentation, og intentionen bag er derigennem at reducere attraktiviteten af investeringer i ikke-bæredygtige aktiviteter og aktiver mens på samme tid at lette mulighederne for at rejse bæredygtig kapital⁷.

Suiten af ny EU-regulering på bæredygtighedsområdet er helt nødvendig og meget prisværdig, og afspejler – ved ambitiøs implementering på tværs af medlemslande – tiltag, som understøtter en sand transformativ indsats på globalt niveau. Og det bør være særligt forpligtende for Danmark, der som grønt foregangsland oppebærer nogle af de højeste globale fodaftryk per borger på CO₂, materialer, vand og arealanvendelse⁸.

Virksomheder og investorer skal sikre transparens og håndtering af negative indvirkninger

På virksomhedssiden påkræves alle store virksomheder samt alle børsnoterede virksomheder med Corporate Responsibility Reporting Directive (CSRD) på baggrund af en dobbelt væsentlighedsvurdering at rapportere om deres aktiviteter indvirkning på sociale, miljømæssige og ledelsesmæssige forhold (bæredygtighedsfaktorer) såvel som de forretningsmæssige

⁴ [IPCC, AR6, WG2, Africa, 2022](#)

⁵ [SDG Action, 2022](#)

⁶ [UNECA, 2023](#)

⁷ [EU Kommissionen, 2023](#).

⁸ [Tukker et al, The Global Resource Footprint of Nations, 2014](#)

og finansielle risici, virksomhederne står over for på grund af bæredygtighedsrisici⁹. Med European Sustainability Reporting Standards udstikkes det – fordelt på mere end tusinde datapunkter – hvordan virksomhederne skal rapportere på dette¹⁰. Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD), som netop bliver forhandlet i Bruxelles, har til formål at fremme ansvarlig virksomhedsadfærd og forankre menneskerettigheder og miljøhensyn, herunder til klima, i virksomheders drift og ledelse¹¹. Med CSDDD indføres lovpligtig due diligence for bæredygtighed, som betyder, at virksomheder bliver forpligtede til at håndtere deres negative indvirkninger på mennesker og miljø, herunder i deres værdikæder i og uden for Europa.

På det finansielle område stilles der ligeledes krav. Ved at fastlægge hvordan finansielle markedsdeltagere skal oplyse om bæredygtighedsrelateret information, har Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) til formål at hjælpe investorer – som søger at sætte deres penge i virksomheder og projekter, der understøtter bæredygtigheds mål – med at træffe informerede valg¹². Med SFDR følger oplysningsforpligtelser om integrering af hensyn til bæredygtighedsfaktorer på både virksomhedsniveau og produktniveau. CSRD spiller direkte ind i SFDR, da det sørger for tilgængeligheden af (mange af) de oplysninger, der skal videregives i SFDR-rapporteringen.

En fælles definition af bæredygtighed

Sidst, men ikke mindst, kommer EU's taksonomi, der udgør hjørnestenen af det hele. Taksonomien fastsætter på tværs af hele EU en fælles definition af, hvad der kan betegnes som værende en miljømæssigt bæredygtig økonomisk aktivitet¹³. Denne definition skal anvendes, når der rapporteres både i CSRD og på finansielle produkter i SFDR. På denne måde spiller taksonomien en vigtig rolle i at hjælpe EU med at opskalere bæredygtige investeringer ved at skabe sikkerhed for investorer, beskytte mod anklager om 'greenwashing', hjælpe virksomheder med at blive mere klimavenlige og afbøde markedsfragmentering.

Fælles for ovennævnte regulering er desuden referencerne til de internationalt anerkendte standarder for ansvarlig virksomhedsadfærd, hvor de netop opdaterede OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder¹⁴ går på tværs af alle reguleringerne, mens FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv¹⁵ – som i øvrigt er indarbejdet i OECD's Retningslinjer – både direkte og indirekte refereres.

Med dette sikrer EU, at de bygger oven på allerede eksisterende, anerkendte og afprøvede metoder, som er bredt forankret hos både private, offentlige og civile aktører verden rundt. CSDDD, CSRD, SFDR og taksonomien er således alle forbundet og designet til – i større eller mindre grad – at spille sammen. Reguleringsrammen er ambitiøs og omfattende, og hvis EU lykkes med at lande det hele efter hensigten, har det potentialet til at accelerere den grønne og retfærdige omstilling.

⁹ [EU Kommissionen, 2023](#)

¹⁰ [EFRAG, 2023](#)

¹¹ [EU Kommissionen, 2022](#)

¹² [EU Kommissionen, 2023](#)

¹³ [EU Kommissionen, 2021](#)

¹⁴ [OECD, 2023](#)

¹⁵ [guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf \(ohchr.org\)](#)

Stor risiko for at regulering uden støtte vil trække værdikæder og investeringer ud af Afrika

Der er imidlertid meget stor risiko for, at de prisværdige tiltag vil trække den allerede utilstrækkelige private kapital ud af det afrikanske kontinent og hermed alvorligt underminere udsigterne til at fremme økonomisk vækst og stabilitet på et helt afgørende tidspunkt. En sådan udvikling vil utvivlsomt grave mistillidsgrøften dybere mellem Europa og de afrikanske samarbejdspartnere.

Den grundlæggende udfordring er tredelt. Udarbejdelsen af de nye EU reguleringskrav har ikke tilstrækkeligt inddraget aktører og perspektiver fra Afrika¹⁶, hvilket er stærkt kritisabelt, da reguleringen – forfattet i det globale nord – uomtvisteligt vil påvirke udviklingsmulighederne for arbejdere, virksomheder og lande i det globale syd¹⁷. I denne sammenhæng er der heller ikke taget højde for understøttende indsats i Afrika, så netop aktører i disse lande har kunne tilrettelægge deres egen forberedelse. Endeligt er der en udbredt risiko for, at den europæiske private sektor vil frasælge og undgå at source fra lande og områder, som de opfatter som risikofyldte, for at sikre overholdelse af bæredygtighedsreguleringen.

EU Kommissionens *High-Level Expert Group on Sustainable Finance* har i deres rapport "Scaling up sustainable finance in low- and middle income countries" passende anbefalet, at der etableres en helt ny model for et strategisk samarbejde mellem EU og lav- og middelindkomstlande for at understøtte inkluderende bæredygtig vækst og opfordrer EU til at yde mere sammenhængende støtte langs hele værdikæder og projekters livscyklus og samtidig involvere private investorer i tide¹⁸.

Den organisatoriske implementering af EU's nye reguleringsbølge stiller nemlig store krav til blandt andet teknologi, datatilgængelighed og -arkitektur, økonomiske ressourcer og de rette faglige kompetencer.

SFDR kræver f.eks., at kapitalforvaltere klassificerer deres fonde som værende enten artikel 6, 8 eller 9 afhængigt af niveauet af bæredygtighed¹⁹. Ønsker en kapitalforvalter at lave en artikel 9-fond – et fuldt bæredygtigt produkt, hvor bæredygtig investering eller reduktion i CO₂-udledning er målet – skal det leve op til en række oplysnings- og dokumentationskrav om både sociale, miljø- og ledelsesmæssige forhold. Og disse krav kan forvalteren kun få ved at efterspørge informationen gennem værdikæden. Det er derfor essentielt, at aktører i værdikæden er i stand til at levere de efterspurgte datapunkter, og at de samtidig er i stand til at levere ydelser, produkter og projekter, som lever op til det efterspurgte niveau af bæredygtighed.

Da aktører i EU har stort incitament til at øge deres bæredygtige aktiviteter, vil deres fokus være på projekter, aktører og områder, som de vurderer allerede i dag kan leve op til kravene til bæredygtighed og dokumentation, eller som er tæt på at leve op til det. Deres blikke vil være rettet mod mere modne økonomier, mens udbuddet af mulige bæredygtige investeringer i lav og middelindkomstlande vil være begrænsede²⁰. Resultatet er, at finansieringen i

¹⁶ Caroline Lichuma, Centering Europe and Othering the Rest: Corporate Due Diligence Laws and Their Impacts on the Global South, Völkerrechtsblog, 16.01.2023.

¹⁷ [HREDD in Global Value Chains \(swp-berlin.org\)](https://www.swp-berlin.org/publications/products/arbeitspapiere/WP02_HREDDinGlobalValue-Chains.pdf)

¹⁸ [High Level Expert Group on Sustainable Finance in low- and middle-income countries, 2023](https://www.swp-berlin.org/publications/products/arbeitspapiere/WP02_HREDDinGlobalValue-Chains.pdf)

¹⁹ [Disclosureforordningen \(finanstilsynet.dk\)](https://www.finanstilsynet.dk/disclosureforordningen)

²⁰ https://www.swp-berlin.org/publications/products/arbeitspapiere/WP02_HREDDinGlobalValue-Chains.pdf

endnu højere grad risikerer at blive divergeret væk fra de lande, som har allermest brug for bæredygtige investeringer og økonomisk og social udvikling. Dette reflekteres bl.a. i Etisk Handel Danmarks seneste medlemsundersøgelse, hvor hele 92 % af virksomhederne indikerer, at de som reaktion på den nye regulering i højere eller mindre grad overvejer at fravælge leverandører i risikolande²¹.

De potentielle effekter af de nye reguleringstiltag rejser spørgsmål om, hvordan virksomhederne vil håndtere det faktum, at mange af de ressourcer og input, der bruges i EU, stammer fra afrikanske lande. Ca. 63 % af al afrikansk værditilvækst fra eksport er indlejret i EU-eksport²², hvilket understreger vigtigheden af det europæiske marked fra et afrikansk perspektiv. EU's bæredygtighedsregulering kan derfor have enorme konsekvenser for kapitalstrømmen til det afrikanske kontinent, og dermed understøttelse af økonomisk udvikling, jobskabelse, samt omstillingen af økonomierne i mere klimavenlig og bæredygtig retning på et helt afgørende tidspunkt – og det skal ses i lyset af, at ledende virksomheder i det globale nord allerede i dag bruger bæredygtighed som en markedsføringsstrategi og til at differentiere sig, mens byrden ofte skubbes ned over leverandørerne, herunder på det afrikanske kontinent, der bliver presset til at overholde yderligere krav til certificeringer, standarder, auditeringer og sporbarhed, uden at de bliver betalt for de ekstra byrder²³.

Ringe i vandet: Afrika i et krydspres på bæredygtighedsregulering

Reguleringerne der kommer med Sustainable Finance Framework, står midlertidigt ikke alene. Indførslen af EU Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) bidrager yderligere med sine indførte klimatold på konkurrenceudsatte produkter til et helt nyt samlet krav-univers som de Afrikanske økonomier skal forholde sig til i den handelsmæssige relation til EU. Hele ovenstående reguleringsbølge er kun set fra et EU-perspektiv. Dertil kommer, at man også i andre dele af verden har introduceret bæredygtighedsregulering. Blandt andet Canada, Australien, Storbritannien, Rusland, Malaysia, Sri Lanka, Indonesien, Thailand, Colombia og Sydafrika har alle påbegyndt eller fuldført arbejdet med at introducere deres egne versioner af grønne taksonomier, mens Singapore har taget teten på at udvikle en grøn taksonomi til brug i alle ASEAN-landene²⁴. Og det samme billede tegner sig for regulering af virksomheders negative indvirkninger på menneskerettighederne rundt omkring i verden²⁵. Der bliver således rigeligt af standarder, rapporteringer og krav, som aktørerne i de afrikanske samarbejdslande skal forholde sig til og imødekomme, hvis de ønsker at tiltrække den nødvendige bæredygtige private kapital.

Gennemførelse af regulering skal understøttes med hjælp og partnerskaber

Der er ingen tvivl om at EU, og hermed især Danmark som et selvudnævnt grønt foregangsland, skal holde fast i en ambitiøs implementering af EU Sustainable Finance Framework, og

²¹ [Etisk-Handel-Rapport-2023.pdf \(etiskhandel.dk\)](#)

²² Banga, Karishma; United Nations. Economic Commission for Africa; United Nations. Economic Commission for Africa. Regional Integration and Trade Division. African Trade Policy Center (2020-08). Africa trade and covid-19: the supply chain dimension. Working paper. 586, 52 p.: ill.. Addis Ababa :. © UN. ECA., <https://hdl.handle.net/10855/48444>

²³ Ponte, S. (2019). Business, Power and Sustainability in a World of Global Value Chains. Zed Books. <https://doi.org/10.5040/9781350218826>

²⁴ [Sustainable Taxonomy development worldwide: a standard-setting race between competing jurisdictions | Our Center of Expertise \(natixis.com\)](#)

²⁵ [What data do investors need to manage human rights risks? | Discussion paper | PRI \(unpri.org\)](#)

de mange stærke reguleringer, der er knyttet hertil, da den markedsdrevne klima og bæredygtige omstilling er et helt uundværligt middel til at nå egne klima- og bæredygtighedsmål i tide og samtidigt rydde op i vores globale fodaftryk samt understøtte samarbejdslandenes udviklingsspor.

Men på et tidspunkt hvor de afrikanske regeringer arbejder for at genrejse og stabilisere deres økonomier for at komme ud af en ødelæggende og alvorligt destabiliserende polykrise, og hvor Europa samtidigt skal etablere et allerede udfordret tillidsforhold til vores store nabo i syd, må der uafværgeligt sættes ind med enorm støtte og samarbejder med disse lande for at sikre grundlag for tilstrækkelig håndtering af voksende bæredygtighedskrav knyttet til værdikæder og investeringer. Der er behov for, at EU anerkender, at imødekomme af kravene hos aktører på det afrikanske kontinent nødvendigvis skal løses i øjenhøjde, gennem indgåelse af oprigtige partnerskaber med disse lande, understøttet af konkret støtte, helt som anbefalet af den førnævnte ekspertgruppe. Som det er tilrettelagt nu, bærer de nye krav blot benzin til blålet i fortællingen om et EU, der kun tænker på sig selv og igen agerer uden tanke på konsekvenserne for det afrikanske kontinent.

Der er behov for ligeværdige partnerskaber og indsats på højeste politiske niveau om formuleringen af et fælles ønske om at omstille virksomheder og investorerers adfærd i en mere bæredygtig retning. Der er brug for brede samarbejder, og implementeringsstrategier skal designes for at sikre, at EU's reguleringsbølge ikke bliver en de-facto handelsbarriere for afrikanske lande. Dette kræver en opbygning af kapaciteter og kompetencer til at sikre infrastrukturen for ansvarlige og datadrevne værdikæder, der kan imødekomme nye bæredygtighedsreguleringer. Hele spørgsmålet om gennemsigtighed i værdikæderne bliver således helt afgørende for integriteten og dermed effekten af den nye regulering – og jævnbyrdige handelsrelationer og samarbejder på tværs af offentlige, private og civile aktører i både det globale nord og syd er en forudsætning herfor.

Løsningsveje – hvad er allerede i gang og hvad bør vi gøre mere af?

Der er nogle hjælpemidler på vej fra europæisk side, herunder for eksempel European Single Access Point (ESAP), som sikrer digital adgang til virksomhedernes bæredygtighedsinformation²⁶. Men det bidrager ikke til det partnerskab med samarbejdslandene, som der er behov for, med henblik på at muliggøre ansvarlige og datadrevne værdikæder på tværs af det globale nord og syd. Her er der brug for ensartethed i tilgange og en meget hurtig replikation af best practice i markedet.

Et godt eksempel kunne være selskabet Fair Food, der inden for landbrugsområdet har opstillet fem konkrete principper for 'data governance' i værdikæder, og som har fokus på innovation, inddragelse, og deling af digitaliseret data til gavn for alle aktørerne i værdikæden, så det ikke blot opleves som en byrde²⁷. UNEP Finance Initiative har opstillet seks kriterier for udmøntningen i nye taksonomier, herunder at sikre afstemning med andre lande og regioners taksonomier, sikre gennemsigtighed og klar 'governance', samt at sikre realistisk gennemførelighed i markedet²⁸.

Der er også konkrete indsats i gang fra dansk side i understøttelsen bæredygtighed og ansvarlighed i værdikæder. Som led i regeringens handlingsplan for implementering af FN's Verdensmål har Erhvervsstyrelsen lanceret et vejledningsunivers, der skal hjælpe danske

²⁶ [EU, ESAP, 2023](#)

²⁷ [Fair Food, who owns farmer data? Fairfood's principles on data governance, 2023](#)

²⁸ [UNEP FI, 2023](#)

virksomheder til bedre at håndtere risici for negative indvirkninger på mennesker og miljø både lokalt og globalt i værdikæden²⁹. Sammen med Udenrigsministeriet har Etisk Handel Danmark etableret et videnscenter for bæredygtige værdikæder³⁰, hvor man bl.a. kan få hjælp til ansvarlig leverandørdialog. Der er også målrettede tiltag, f.eks. i forhold til skovrelaterede værdikæder, herunder bl.a. kaffe, chokolade og soja, gennem især Udenrigsministeriet, Etisk Handel Danmark, WWF og Dansk Alliance for Bæredygtig Soja, samt via CONCITO's arbejde sammen med den amerikanske tænketank, WRI, med at fremme bæredygtige værdikæder på soja som input til dansk animalsk produktion. Det danske Institut for Menneskerettigheder støtter implementeringen af FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv på nationalt niveau rundt omkring i verden via undersøgelser, vejledning og assistance til stater, virksomheder og civilsamfund³¹. Dertil kommer fagforeningers og brancheorganisationers tiltag, hvor f.eks. Dansk Industri driver projekter med danske og lokale virksomheder, myndigheder og erhvervsorganisationer i Østafrika³².

I det lys er det særdeles overraskende, at regeringens udspil til Finansloven for 2024 ikke rummer de nuværende initiativer til at understøtte en ansvarlig implementering af reguleringerne, da det umiddelbart ser ud som om, at statens støtte til Etisk Handel Danmark og Videnscenteret for bæredygtige værdikæder ikke længere er indeholdt i finanslovsforslaget³³.

Der er behov for en fælles partnerskabsbaseret tilgang for, at de nye reguleringer kan få den bæredygtige og klimaeffektive virkning, som er nødvendig på den korte bane. Dette skal ske på et sammenhængende systemisk niveau. Det er essentielt, at bæredygtighedsreguleringen indlejres i et bredere sæt af instrumenter, som faciliterer økonomisk og social udvikling i de afrikanske samarbejdslande. Regulering af virksomheder og investorers ageren i det globale nord skal tilgodeses mere værdiskabelse i det globale syd i stedet for det omvendte.

Ingen regler er bedre end deres implementering. Der bør derfor fra dansk og EU-side sikres:

- **Fuld integritet og høj ambition i udvikling og implementering af de nye bæredygtighedskrav**, herunder at der fortsat arbejdes for fuld symmetri i krav til investorer og virksomheder, og at der ikke via dobbelt væsentlighedsvurderinger efterlades rum for frivillighed i virksomhedernes rapportering, som kun tjener til at mudre billedet i den samlede indsats. Her er det også vigtigt at stræbe efter harmonisering og sammenhæng på tværs af bæredygtighedskrav og standarder på globalt niveau, ligesom der er forsøgt med de nye International Sustainability Standards Board (ISSB) rapporteringsstandarder³⁴.
- **En partnerskabsbaseret tilgang på højeste politiske niveau med de afrikanske lande**, som vil blive indirekte påvirket af den nye regulering. Det vil sige, at der indgås fælles målsætninger og aftaler for understøttende indsatser, der kan skabe grundlag for stærke monitoreringsrammer og implementeringsplaner, som samtidig reflekterer lokale markedsforhold og kontekster. En sådan indsats bør desuden understøttes af indsatser via Afrika Unionens frihandelssamarbejde, African Continental Free Trade Area (AfCFTA)³⁵.

²⁹ [Bæredygtig omstilling | Virksomhedsguiden](#)

³⁰ [Videnscenter - Etiskhandel](#)

³¹ [National Action Plans on Business and Human Rights | The Danish Institute for Human Rights](#)

³² [DI Østafrika - DI \(danskindustri.dk\)](#)

³³ [Etisk Handel: Regeringen bremser ansvarlig handel uden midler på finansloven - Altinget: Udvikling](#)

³⁴ <https://www.ifrs.org/groups/international-sustainability-standards-board/>

³⁵ [AfCFTA - Afrikansk frihandelsaftale](#)

- **En opbygning af lokale kompetencer og kapaciteter gennem langvarige og ligeværdige samarbejder på tværs af offentlige, private og civile aktører** i overensstemmelse med internationalt anerkendte standarder for ansvarlig virksomhedsadfærd³⁶. Dette kan understøtte høj integritet i reguleringernes implementering og landenes egne forudsætninger for også på sigt at kunne udbygge markedsdrevne virkemidler i den klima og bæredygtige omstilling.
- **Fuld mål- og regelharmonier mellem nationale klimaplaner, bæredygtige udviklingsplaner og erhvervs politikker** i afrikanske lande, herunder gennem partnerskaber med regeringerne, den private sektor og civilsamfund.
- **Et særligt dansk fokus og indsats på de værdikæder, og i de lande, der er særligt relevante for danskernes produktions- og forbrugs fodaftryk** – dvs. på træ og biomasse, mineraler til energisektoren, samt input til landbrugsproduktionen. Her bør udsendelse af værdikæde-attachéer gennem Udenrigsministeriet intensiveres på de afrikanske markeder, som er mest relevant for dansk ressource-import.
- **En sikring af støtten til Etisk Handel Danmark og Videnscenteret for bæredygtige værdikæder** og andre lignende initiativer, som kan styrke dialog, vidensopsamling og understøttelse af virksomhedernes efterlevelse af den nye regulering hele vejen gennem værdikæden.

Ovenstående bør indgå som centrale elementer i såvel den kommende udviklingspolitiske strategi, som i den kommende fokuserede indsats på det afrikanske kontinent, qua det stærke bånd til global klimaindsats, fattigdomsbekæmpelse, eksportfremme og geopolitiske hensyn.

³⁶ De internationale standarder for ansvarlig virksomhedsadfærd er defineret i FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv (2011) og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder (2023).